

Asia: VN/6984/2021

Ehdotus kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartaksi

Lausunnonantajan lausunto

Mikä on näkemyksenne tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä yleisesti?

Kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartta antaa kompaktin kuvan kansallisesta tahotilasta lisätä, tukea ja kehittää kulttuurimatkailua Suomessa. Tiekartta muistuttaa meitä, kuinka laajaa toimijajoukko voisi olla osa kulttuurimatkailua. Matkailun-, kulttuurin- ja elinkeinoaloilla piilee paljon kulttuurimatkailuresursseja, mitä voitaisiin hyödyntää huomattavasti tehokkaammin paikallisen ja alueellisen yhteistyön myötä.

Tiekartan tavoitteet ja toimenpiteet tarjoavat työkaluja ja luovat suuntaviivoja tunnistaa, aloittaa ja kehittää kulttuurimatkailuhankkeita ja -yhteistyötä. Se turvaa koulutusmahdollisuuksien järjestämisen ja saannin koko Suomessa kestävien ratkaisujen ja valintojen tekemiseksi kulttuurimatkailua kehitettäessä. Samalla se on kunnianhimoinen tahtotila tavoittaa ja yhdistää erittäin laajaa, erittäin heterogeenistä ja erittäin moninaiset arvot omaavaa kenttää: Osa on voittoa tavoittelemattomia toimijoita, toisille tuloksen tekeminen on elin ehto, osa on kilpailevia yrityksiä keskenään. Toiset toimivat harvaan asutetulla alueella ja toiset taas kasvukeskuksissa. Resurssit ovat hyvin erilaisia. Jotta aikaa, tahtotilaa ja rahaa löytyisi paikallisen ja alueellisen kulttuurimatkailun luomiseen, täytyy yhteistyöhankkeille saada reilusti rahoitusta - tasavertaisesti koko maassa - ja kansallisen kulttuurimatkailun kehittäminen täytyy nostaa kansalliseksi tavoitteeksi.

Halu ottaa kulttuuri osaksi omaa liikeideaa ei ole itsestään selvää. Se vaatii paljon kansallista kulttuurimatkailun markkinointia, sen mahdollisuuksien älykästä myymistä ja yhteisten rajapintojen löytämisen koordinoitua ja tukemista. Ilman lisäresursseja tämä ei onnistu. Rahoitusmahdollisuuksia täytyy olla ja rahoitusta täytyy jakaa laajasti myös pikkukunnille. Tiekartta varmistaa kulttuurimatkailun tavoitteiden ja tarvittavien toimenpiteiden järjestelmällisen näkymisen ja luo jalansijaa sille, että kulttuurimatkailun tukeminen ja kehittäminen on osana seuraavaa hallitusohjelmaa.

Mikä on näkemyksenne tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Kunnan vapaa-aikapalveluiden tuottajina näemme, että tiekartta tukee kulttuurimatkailun kehittymistä kunnassa ja alueella. On hyvä, että kulttuurin merkitystä ja mahdollisuuksia matkailun veto- ja pitovoimana tuodaan kansallisesti esille. Kunnan kulttuuritoimijoiden on helppo tarjota palveluitaan matkailun käyttöön, toisin kuin voittoa tavoittelevan matkailun on vaikeampi ottaa kulttuuri osaksi toimintaa, silloin kun se ei ole tuottavin matkailun osa-alue. Toisaalta taas pienien resurssien vuoksi kunnan palveluilla ei ole välttämättä rahallista- tai henkilökunta resurssia matkailun standardien vaatimaan markkinointiin, joustavuuteen, aukioloaikoihin ja palvelulaajuuteen. Tässä etsitään uusia innovatiivisia rajapintoja ja ratkaisumalleja. Tiekartan tavoitteet ja toimenpiteet muodostavat alueellisen ajatus- ja tahtotilaraamit kulttuurimatkailun kehittämiseksi. Kansallisesti laaditut suuntaviivat ohjaavat toimintaamme ja ovat tärkeä tukipilari uusien kulttuurimatkailuhankkeiden laatimisessa.

Kommenttinne luvusta 5.1

Verkostoituminen onnistuu silloin, kun löytyy tahtotila ottaa kulttuuri osaksi matkailua ja päin vastoin. Mahdollisuus on saada alueelliselle matkailulle sisältöä ja kulttuuripalveluille kaivattuja käyttäjiä. Yhteistyöhalu ja -mahdollisuudet tyssäävät usein resurssipulaan, joten hankerahoitukset, maksuttomat valmennukset ja koordinointi ovat tärkeitä. Koordinoinnin alueelliset rajaukset tulee tehdä älykkäästi ja ehdottomasti aluelähtöisesti, jotta pystytään synnyttämään aluekokonaisuuksia, jotka palvelevat parhaiten alueella jo toimivaa kulttuuri ja matkailuverkosta. Muistakaa rahoituksissa myös hankkeita, joita toteutetaan kasvukeskuksien ulkopuolella.

Kommenttinne luvusta 5.2

Vastuullisten ja kestävien ratkaisuiden löytäminen kulttuurimatkailun kentällä vaatii koulutusta, valmennusta sekä hyvien käytäntöjen jakamista kansallisesti, jotta kohteet, joissa on käytettävissä pienet resurssit, pystyvät hyötymään jo tehdystä työstä ja ideoinnista.

Kommenttinne luvusta 5.3

Kunnalla on usein hyvä materiaalipohja kulttuurimatkailun kehittämiseksi, mutta ei aikaa ja osaamista sen palvelumuotoiluun. Kulttuurimatkailusisältöjen tuottaminen vaatii lisäresurssia, osaamista ja valmennusta.

Kommenttinne luvusta 5.4

Kansallinen yhteinen kulttuuritiekartta mahdollistaa tasa-arvoisemman ja tasalaatuisemman markkinoinnin niin pienen kuin suuren kunnan/toimijan/kulttuurikeskittymän välillä, omista markkinointiresursseista riippumatta. Tietoa on tuotettu paljon, mutta se on hajallaan eri palveluissa. Ideaali olisi yhteinen Suomen Kulttuuritiekartta-sovellus, josta asiakaskunta osaisi hakea tietoa kulttuurimatkailuun. Rajapintoja ja resursseja eri tietokantojen ja ohjelmien yhdistämiseen tarvitaan ja tälle pitäisi saada hyvä rahoitus.

Kommenttinne luvusta 5.5

Olemme mukana Euroopan kulttuuripääkaupunkihankkeessa, joka edistää alueellisen matkailun ja kulttuuripalveluiden yhteistyötä ja toimintaa. Alueella tarvitaan valmennusta, koulutusta ja rohkaisua kansainvälisen kulttuurimatkailuverkoston luomiseksi ja alueelliseksi hyötymiseksi.

Millaisena näette oman organisaationne tai edustamanne tahon roolin tiekartan toimenpiteiden toteuttamisessa?

Tarjoamme kulttuuripalveluita osaksi alueellista kulttuurimatkailua ja osallistumme koulutuksiin, valmennuksiin ja työpajoihin. Etsimme yhteisiä rajapintoja alueen matkailutoimijoiden kanssa ja toivomme kansallista tai vähintään alueellista digitaalista ratkaisua kulttuurikohteidemme markkinointiin.

Miten arvioisitte tiekartan toimenpiteiden vastuuttamista? Ovatko kaikki keskeiset toteuttajat kunkin toimenpiteen osalta tunnistettu? Mahdolliset toimenpidekohtaiset ehdotuksenne toteuttajien lisäämiseksi tai poistamiseksi?

Vastuuttamisessa on huomioitava se, mitä resursseja kullakin on käytettävissä.

Mahdolliset muut tiekarttaehdotusta koskevat huomionne.

-

Rautiala Marke
Kemin kaupunki - Kemin vapaa-aikapalvelut